

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 25 mars 2014

235/2014

Finansministeriets förordning om finansiella instrument som avses i 11 kap. i lagen om placeringsfonder

Utfärdad i Helsingfors den 20 mars 2014

I enlighet med finansministeriets beslut föreskrivs med stöd av 86 a § i lagen om placeringsfonder (48/1999), sådan paragrafen lyder i lag 889/2008:

1 §

Tillämpningsområde

För genomförande av kommissionens direktiv 2007/16/EG om genomförande av rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), när det gäller förtydligandet av vissa definitioner (fondföretagsdirektivet) föreskrivs i denna förordning om de krav som ställs på finansiella instrument som avses i 2 § 13 punkten, 69 § 1 mom., 71 §, 73 a § 1 mom., 80 § och 80 a § 2 mom. i lagen om placeringsfonder (48/1999) samt på de metoder för effektiv förmögenhetsförvaltning som avses i 81 § i samma lag.

2 §

Krav som ställs på värdepapper

Värdepapper som nämns i 69 § 1 mom. och 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder ska uppfylla följande krav:

1) innehavet av dem kan föranleda en förlust som är begränsad till det belopp som betalats för värdepapperen,

2) likviditeten i dem äventyrar inte fondbolagets skyldighet att lösa in andelar i en placeringsfond som bolaget förvaltar i de fall som avses i 49 § 1 mom. och 50 § i lagen om placeringsfonder,

3) värdet på dem kan fastställas på ett tillförlitligt sätt enligt vad som föreskrivs i 2 mom.,

4) lämplig information om dem finns tillgänglig enligt vad som föreskrivs i 3 mom.,

5) förvärvet av dem är förenligt med målen enligt placeringsfondens stadgar,

6) de risker som är förenade med dem beaktas i fondbolagets förfarande för riskhantering.

Villkoret i 1 mom. 3 punkten är uppfyllt, om det för de värdepapper som avses i 69 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder finns korrekt, tillförlitlig och regelbunden prissättning antingen i form av marknadspriser eller i form av priser som tillhandahållits genom värderingssystem som är oberoende i förhållande till emittenten. Villkoret i 1 mom.

3 punkten är uppfyllt, om det för de värdepapper som avses i 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder finns en periodisk värdering som härrör från information från emittenten av värdepapperet eller från en kvalificerad investeringsanalys.

Villkoret i 1 mom. 4 punkten är uppfyllt, om det finns regelbunden, korrekt och omfattande information på marknadsplatsen om de värdepapper som avses i 69 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder eller om placeringshelheten av värdepapper. Villkoret i 1 mom. 4 punkten är uppfyllt, om fondbolaget har tillgång till regelbunden och korrekt information om de värdepapper som avses i 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder eller om placeringshelheten av värdepapper.

Värdepapper som är föremål för handel på en marknadsplats som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder anses uppfylla kravet i 1 mom. 2 punkten, om inte fondbolaget har tillgång till information som tyder på att kravet inte uppfylls.

3 §

Andelar i slutna alternativa investeringsfonder samt vissa andra värdepapper

Som värdepapper som avses i 69 § 1 mom. och 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder betraktas andelar i slutna alternativa investeringsfonder, om

1) de uppfyller kraven i 2 § och är överlåtbara,

2) de omfattas av system för företagsstyrning motsvarande de som tillämpas på aktiebolag,

3) det företag som förvaltar dem omfattas av bestämmelserna om investerarskydd.

Som värdepapper som avses i 69 § 1 mom. och 71 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder betraktas andra finansiella instrument som uppfyller kraven i 2 § och som är överlåtbara samt som backas upp av eller är kopplade till resultatutvecklingen för andra tillgångar. De sistnämnda tillgångarna kan vara andra finansiella instrument än sådana som avses i 69 § 1 mom., 71 § 1 mom., 71 a §, 72 § 1 och 2 mom. och 80 § i lagen om placeringsfonder.

I de fall ett finansiellt instrument som avses i 2 mom. innefattar en derivatkomponent

som avses i 10 § 1 mom. ska 80 a § 2 mom. i lagen om placeringsfonder vara tillämplig på det finansiella instrumentet.

4 §

Krav som ställs på penningmarknadsinstrument

Finansiella instrument ska betraktas som sådana penningmarknadsinstrument som avses i 2 § 13 punkten i lagen om placeringsfonder och som normalt omsätts på penningmarknaden, om

1) de har en löptid vid emissionstillfället på högst 397 dagar,

2) de har en återstående löptid på högst 397 dagar,

3) de är föremål för regelbundna avkastningsjusteringar som överensstämmer med förändringarna på penningmarknaden åtminstone var 397:e dag, eller

4) de har en riskprofil, inklusive ränte- och kreditrisker, som motsvarar den som gäller för finansiella instrument som har en löptid som avses i 1 eller 2 punkten eller som är föremål för en avkastningsjustering som avses i 3 punkten.

Finansiella instrument ska betraktas som sådana likvida penningmarknadsinstrument som avses i 2 § 13 punkten i lagen om placeringsfonder, om de kan säljas till en skälig kostnad inom en tillfredsställande kort tidsram med beaktande av fondbolagets skyldighet att lösa in sina andelar i en placeringsfond som bolaget förvaltar på begäran av en fondandelsägare.

Finansiella instrument ska betraktas som penningmarknadsinstrument som avses i 2 § 13 punkten i lagen om placeringsfonder och som har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas, om det finns värderingsystem som

1) gör det möjligt för fondbolaget att beräkna ett nettotillgångsvärde i överensstämmelse med det värde till vilket det finansiella instrument som innehåses i fondbolagets värdepappersinnehav skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, och

2) baseras på antingen marknadsnoteringar

eller värderingsmodeller, inberäknat metoder för beräkning av den periodiserade anskaffningsutgiften.

Penningmarknadsinstrument som är föremål för handel på en marknadsplats som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder anses uppfylla kraven i 2 och 3 mom., om inte fondbolaget har tillgång till information som tyder på att kravet inte uppfylls.

5 §

Penningmarknadsinstrument som inte är föremål för handel

Penningmarknadsinstrument som avses i 71 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder ska uppfylla följande krav:

1) det ska finnas information tillgänglig om dem som möjliggör en bedömning av de kreditrisker som är förenade med en investering i penningmarknadsinstrumenten samt annan lämplig information enligt vad som närmare bestäms i 2—4 mom., och

2) de är överlåtbara.

När det gäller penningmarknadsinstrument som avses i 71 § 1 mom. 2 och 4 punkten i lagen om placeringsfonder och penningmarknadsinstrument som har emitterats av en regional eller lokal myndighet i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) eller av ett internationellt offentligt samfund, men inte garanteras av en EES-stat, ska följande information finnas tillgänglig:

1) information om emissionen eller emissionsprogrammet och om emittentens rättsliga och finansiella ställning före emissionen av penningmarknadsinstrumentet; informationen ska verifieras av en kvalificerad tredje part som är oberoende av emittenten,

2) regelbundna uppdateringar av den information som avses i 1 punkten och information om betydande förändringar i dem,

3) tillgänglig och tillförlitlig statistik om emissionen eller emissionsprogrammet.

När det gäller penningmarknadsinstrument som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder ska följande information finnas tillgänglig:

1) information om emissionen eller emissionsprogrammet eller om emittentens rättsliga och finansiella ställning före emissionen av penningmarknadsinstrumentet,

2) regelbundna uppdateringar av den information som avses i 1 punkten och information om betydande förändringar i dem,

3) tillgänglig och tillförlitlig statistik om emissionen eller emissionsprogrammet eller andra uppgifter som gör det möjligt att göra en bedömning av de kreditrisker som är förenade med en investering i sådana penningmarknadsinstrument.

När det gäller i 71 § 1 mom. 1 punkten i lagen om placeringsfonder avsedda andra penningmarknadsinstrument än sådana som avses i 2 mom. i denna paragraf och andra penningmarknadsinstrument än sådana som har emitterats av Europeiska centralbanken och en centralbank i en EES-stat ska det finnas information tillgänglig om emissionen eller emissionsprogrammet eller om emittentens rättsliga och finansiella ställning före emissionen av penningmarknadsinstrumentet.

6 §

Sammanslutning på vilken tillämpas sådana bestämmelser som motsvarar Europeiska unionens lagstiftning

Med en sammanslutning som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder och på vilken tillämpas och som iakttar sådana bestämmelser om verksamhetens stabilitet som motsvarar Europeiska unionens lagstiftning avses en emittent

1) som har säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) som har säte i en OECD-stat som hör till G 10-gruppen,

3) som minst har ett kreditbetyg som når en investeringsnivå som ett godkännbart ratinginstitut fastställt (*investment grade rating*), eller

4) i fråga om vilken det på grundval av en analys av emittenten kan visas att de bestämmelser om verksamhetens stabilitet som är tillämpliga på emittenten motsvarar Europeiska unionens lagstiftning.

7 §

Värdepapperisering som omfattas av kreditförstärkning från en bank

Som värdepapperisering som avses i 71 § 1 mom. 4 punkten i lagen om placeringsfonder betraktas strukturer som inrättas för värdepapperiseringsverksamhet med stöd av de avtalsrättsliga bestämmelserna i fondföretagsdirektivet, bestämmelserna om trustar eller bolagsordningen. Med kreditförstärkning från en bank avses finansiella arrangemang som har garanterats av ett finansiellt institut som iakttar de bestämmelser som avses i 71 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder.

8 §

Derivatinstrument som avses i 80 § i lagen om placeringsfonder

Den underliggande egendom som avses i 80 § 1 punkten i lagen om placeringsfonder kan vara ett finansiellt instrument som har ett eller flera av de i paragrafen nämnda finansiella instrumentens särdrag.

Som derivatinstrument som avses i 80 § i lagen om placeringsfonder betraktas ett avtal som uppfyller följande krav:

1) kreditrisken för ett finansiellt instrument som utgör underliggande tillgångar i det kan överföras oberoende av de övriga risker som är förenade med de underliggande tillgångarna,

2) det får inte resultera i leverans eller överföring av andra tillgångar, inberäknat i form av kontanter, än de finansiella instrument som avses i 69 § 1 mom., 71 och 71 a §, 72 § 1 och 2 mom. och 80 § i lagen om placeringsfonder,

3) det är förenligt med de krav för OTC-derivatinstrument som avses i 3 och 4 mom. och i 80 § i lagen om placeringsfonder,

4) de risker som är förenade med det beaktas i fondbolagets förfarande för riskhantering och dess interna kontrollmekanismer när informationen är asymmetrisk mellan fondbolaget och motparten för derivatinstrumentet till följd av motpartens tillgång till inoffi-

ciell information om företag vilkas emitterade tillgångsposter används som underliggande tillgångar i derivatinstrumentet.

Med det gängse värde som nämns i 80 § 3 punkten i lagen om placeringsfonder avses ett belopp till vilket ett OTC-derivatinstrument skulle kunna överlätas eller en skuld regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har intresse av att transaktionen genomförs.

Med den tillförlitliga och verifierade värdering av OTC-derivatinstrument som avses i 80 § 3 punkten i lagen om placeringsfonder avses en värdering, utförd av fondbolaget och motsvarande det gängse värde som avses i 3 mom., som inte bara bygger på anbud från motparten för derivatinstrumentet. Värderingen ska dessutom uppfylla följande krav:

1) grunden för den är ett tillförlitligt aktuellt marknadsvärde för derivatinstrumentet eller, om ett sådant värde inte finns att tillgå, en prissättningsmodell som använder en lämplig erkänd metodik,

2) verifieringen av den utförs av

a) en tredje part som har en oberoende ställning i förhållande till motparten för OTC-derivatinstrumentet och som med en lämplig regelbundenhet utför verifieringen på ett sådant sätt att fondbolaget har möjlighet att kontrollera den, eller

b) en enhet eller annan avdelning inom fondbolaget som har en oberoende ställning i förhållande till den avdelning som är ansvarig för förvaltningen av fondbolagets tillgångar och som har tillräckliga resurser för detta ändamål.

9 §

Finansiella index som utgör underliggande tillgångar i ett derivatinstrument

Det finansiella index som avses i 80 § 1 punkten i lagen om placeringsfonder och som utgör underliggande tillgångar i ett derivatinstrument ska ha en tillräckligt diversifierad sammansättning. Detta index ska uppfylla följande krav:

1) indexet har en sammansättning som innebär att prISRörelser eller handel som rör

en komponent inte har någon betydande inverkan på hur hela indexet utvecklas,

2) om indexet är sammansatt av finansiella instrument som avses i 69 § 1 mom., 71 § 1 mom., 71 a §, 72 § 1 och 2 mom. eller 80 § i lagen om placeringsfonder är dess sammansättning åtminstone diversifierad i enlighet med 73 a § i lagen om placeringsfonder,

3) om indexet är sammansatt av andra finansiella instrument än de som avses i 2 punkten, är dess sammansättning diversifierad på ett sätt som motsvarar det som föreskrivs i 73 a § i lagen om placeringsfonder.

Det finansiella index som avses i 1 mom. ska utgöra en lämplig referens för den marknad det hänför sig till. Detta index ska uppfylla följande krav:

1) indexet mäter utvecklingen för en representativ grupp underliggande tillgångar på ett relevant och tillfredsställande sätt,

2) indexet ses över eller omviktas med jämna mellanrum så att det alltså avspeglar de marknader det hänför sig till enligt allmänt tillgängliga bedömningskriterier,

3) de underliggande tillgångarna är så likvida att användarna vid behov kan efterbilda indexet.

Tillräckliga uppgifter ska offentliggöras om det finansiella index som avses i 1 mom. Detta index ska uppfylla följande krav:

1) offentliggörandet av indexet bygger på tillförlitliga förfaranden för att samla in priser, beräkna och därefter offentliggöra indexvärdet, inberäknat prissättningsförfaranden för komponenter för vilka marknadspriser inte finns att tillgå,

2) väsentlig information om frågor såsom indexberäkning, omviktningssmetoder, indexförändringar eller eventuella driftsmässiga problem när det gäller att lämna punktlig och korrekt information tillhandahålls på en bred grund och i rätt tid.

Om sammansättningen av de finansiella instrument som avses i 1 mom. 2 punkten och som utgör underliggande tillgångar i ett derivatinstrument i enlighet med 80 § i lagen om placeringsfonder inte uppfyller kraven i 1—3 mom. ska dessa derivatinstrument betraktas som derivatinstrument baserade på en sammansättning av andra underliggande tillgångar som nämns i 80 § 1 punkten i lagen om placeringsfonder än finansiella index.

10 §

Värdepapper och penningmarknadsinstrument som innefattar ett derivatinstrument

Värdepapper som avses i 80 a § 2 mom. i lagen om placeringsfonder och som innefattar ett derivatinstrument ska uppfylla kraven i 2 § och innefatta en derivatkomponent som uppfyller följande krav:

1) på grund av denna komponent kan delar av eller alla de betalningsströmmar som följer av innehavet av det överlåtbara värdepapper som fungerar som värdekontrakt modifieras i överensstämmelse med en specificerad räntesats, ett pris på ett finansiellt instrument, en växelkurs, ett pris- eller ränteindex, ett kreditbetyg eller ett kreditindex eller någon annan variabel och därför variera på ett liknande sätt som ett fristående derivatinstrument,

2) dess ekonomiska egenskaper och risker är inte nära förknippade med värdekontraktets ekonomiska egenskaper och risker,

3) det har väsentlig inverkan på värdepapperets riskprofil och prissättning.

Penningmarknadsinstrument som avses i 80 a § 2 mom. i lagen om placeringsfonder och som innefattar ett derivatinstrument ska uppfylla kravet i 4 § 1 mom. och kraven i 4 § 2 och 3 mom. och de ska innehålla en komponent som uppfyller kraven i 1 mom. 1—3 punkten.

Ett värdepapper eller penningmarknadsinstrument ska inte anses innefatta ett derivatinstrument om det innehåller en komponent som enligt kontrakt kan överlåtas oberoende av värdepapperet eller penningmarknadsinstrumentet. En sådan komponent ska anses utgöra ett separat finansiellt instrument.

11 §

Metoder i syfte att främja en effektiv förmögenhetsförvaltning

De låne- och återköpsavtal som avses i 81 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder ska uppfylla följande krav:

1) de genomförs på ett kostnadseffektivt sätt och de är ekonomiskt ändamålsenliga,

2) de införs i syfte att minska risken eller

kostnaderna eller i syfte att öka avkastningen med en risknivå som är förenlig med fondbolagets riskprofil och de riskspridningsregler som anges i 73 § i lagen om placeringsfonder,

3) i fondbolagets förfarande för riskhantering beaktas de risker som är förenade med dem.

12 §

Index som efterbildas i en placeringsfonds investeringsverksamhet

Hänvisningen i 73 a § 1 mom. i lagen om placeringsfonder till att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för masskuldebrev som är allmänt känt på finansmarknaden ska förstås som en hänvisning till efterbildande av sammansättningen av indexets underliggande tillgångar, inklusive användningen av metoder som avses i 81 § i lagen om placeringsfonder.

Med de krav som avses i 73 a § 1 mom. i lagen om placeringsfonder och som ställs på sammansättningen av det index som efterbildas avses följande:

1) indexet ska ha en tillräckligt diversifierad sammansättning, om det uppfyller diversifieringskraven i 73 a §,

Helsingfors den 20 mars 2014

Näringsminister *Jan Vapaavuori*

2) indexet beskriver tillräckligt noggrant den marknad det hänför sig till, om den som tillhandahåller indexet använder en erkänd metod som generellt sett inte leder till att en viktig emittent på den marknad som indexet hänför sig till utesluts,

3) tillräckliga uppgifter har offentliggjorts om indexet, om det är allmänt tillgängligt och den som tillhandahåller indexet har en oberoende ställning i förhållande till det fondbolag som efterbildar indexet.

Den som tillhandahåller indexet och som avses i 2 mom. 3 punkten och fondbolaget kan ingå i samma koncern, under förutsättning att effektiva system för att hantera intressekonflikter har införts.

13 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 29 mars 2014.

Genom denna förordning upphävs finansministeriets förordning (391/2008) om finansiella instrument som avses i 11 kap. i lagen om placeringsfonder.

Lagstiftningsråd Ilkka Harju